

u saradnji sa ginekologom i psihijatrom, ima važnu ulogu u ranoj dijagnostici i multidisciplinarnom pristupu. Dalja istraživanja su potrebna kako bi se definisale optimalne strategije lečenja i dugoročni efekti na zdravlje žene.

Ključne reči: genitourinarni sindrom u laktaciji, hipoestrogenija, prolaktin, endokrinologija, vaginalna atrofi-ja, dojenje

*Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet
Institut za mentalno zdravlje, Beograd*

POSTPARTALNI POSTTRAUMATSKI STRESNI POREMEĆAJ – INTERSECT STUDIJA

Maja Milosavljević

DOI: 10.5937/53_SNM25049M

Poznato je da porođaj može predstavljati traumatsko iskustvo za ženu, a tek promena dijagnostičkih kriterijuma za posttraumatski stresni poremećaj 1994. godine u američkom klasifikacionom sistemu (The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, DSM) je omogućila da se postavi dijagnoza postporođajnog posttraumatskog stresnog poremećaja (PP-PTSP). Prevalenca ovog poremećaja prema meta analizama iznosi 3,1-4,7% u populaciji porođilja, ali simptomatski PTSP može imati i do 30% svih porođilja. Simptomi poremećaja uključuju simptome izbegavanja (porođilja izbegava kontakt sa bebom, ginekološke, preglede, seksualne odnose iz straha od nove trudnoće), simptome nametanja (u vidu flešbekova, snova sa sadržajem vezanim za porođaj i sl.),

simptome prenadraženosti (preosetljivost, nemir, anksioznost) sa značajnom opštom disfunkcionalnošću. Kao posledice mogu se javiti izbegavanje brige o bebi, izbegavanje dojenja, poremećaj povezivanja, izbegavanje ginekoloških pregleda, narednih trudnoća, tokofobija, ali i bračna i opšta disfunkcionalnost žene.

2021. godine Srbija, odnosno Institut za mentalno zdravlje iz Beograda, je uključen u multicentrično istraživanje pod nazivom *INTERSECT* koja je sprovedena u organizaciji CITY univerziteta iz Londona, Velika Britanija. U istraživanje su uključene porodilje iz Ginekološko akušerske klinike „Narodni front“ koje su u periodu od 6 do 12 nedelja nakon porođaja testirane baterijom testova sa ciljem skrininga na PP-PTSP. U okviru *INTERSECT* studije sprovedene u 31 državi širom sveta uključeno je 11302 porodilje. U uzorku iz Republike Srbije uključeno je 267 porodilja. Prevalenca traumatskog porođaja u Srbiji u našem uzorku je iznosila 13%, a prevalencija PP-PTSP-a 3% (nepublikvani podaci).

S obzirom na ovaj značajan broj porodilja koje svoj porođaj mogu doživeti kao traumatsko iskustvo, a neke od njih i razviti kliničku sliku posttraumatskog stresnog porođaja neophodno je raditi skrining kod porodilja koje su u riziku, pravovremeno dijagnostikovati i lečiti poremećaj ukoliko postoji, te im omogućiti adekvatan integrativan (psihoterapijski i farmakoterapijski) tretman.

Ključne reči: posttraumatski stresni porođaj, perinatalni period (peripartum), traumatski porođaj